

De eerste stappen op het Pad; voorbereiding en beslissing

*14 Maart 1958
lezing nr. 25*

“Gegroet in de naam van God en Jezus Christus. Voor jullie allen breng ik zegen, vrienden. Uit al mijn voorgaande lezingen zullen jullie één ding wel duidelijk begrepen hebben: de noodzaak van zelfontwikkeling op dit aardse niveau. Dat is inderdaad de reden en het doel van dit leven op aarde! Hoe moeilijk het leven soms ook kan zijn, slechts hij die aan dit doel beantwoordt, kan vrede vinden in zijn ziel.

Ik heb jullie beloofd, vrienden, de koers van deze ontwikkeling aan te geven zodat elk van jullie zijn weg kan vinden: hoe pak je dit aan, waar moet je beginnen, wat staat je te doen en waar gaat het allemaal om. En ik doe het ook voor diegenen die niet persoonlijk bij deze lezingen aanwezig kunnen zijn of in behandeling kunnen komen. Veel van wat ik jullie in deze speciale lezingen geef, kun je als meditatie ter hand nemen. Jullie moeten deze woorden onthouden en ze niet alleen maar één keertje lezen, want dat is niet genoeg! Jullie moeten mediteren op sommige van mijn lessen, zodat deze kennis van een oppervlakkig verstandelijk niveau uiteindelijk diepere regionen van je wezen zal bereiken. Want alleen dan zul je er echt profijt van hebben.

Iedereen weet dat het van belang is om fatsoenlijk te zijn, om geen zogenaamde zonden te bedrijven, om liefde te geven, vertrouwen te hebben en vriendelijk voor anderen te zijn. Toch is dit niet genoeg, vrienden. In de eerste plaats kun je dit allemaal wel weten, maar om het ook te kunnen is nog een heel ander verhaal. O ja, jullie zullen wel de wil kunnen opbrengen om geen misdaad te begaan, iets als diefstal of moord, enzovoort, maar je kunt jezelf onmogelijk dwingen vriendschap te voelen. Je kunt wel vriendelijk doen tegen elkaar, maar je kunt jezelf niet dwingen je vriendelijk te voelen. Je kunt jezelf er ook niet toe dwingen liefde in je hart te hebben of vertrouwen te hebben, echt vertrouwen in God. Alles wat bij je emoties, bij je gevoelens behoort, is niet direct afhankelijk van je daden of zelfs maar

van je gedachten. Om je gevoelens te veranderen moet je door het langzame proces van zelfontwikkeling en zelfherkenning heen gaan; anders kunnen je gevoelens niet veranderen.

Misschien besef je wel dat je niet genoeg vertrouwen hebt, maar al besef je dit en probeer je jezelf ertoe te dwingen door bijvoorbeeld tegen jezelf te zeggen : “Ik moet vertrouwen hebben,” het brengt je er geen stap dichterbij; integendeel. Je kunt het jezelf misschien wel aanpraten, maar dat wil nog niet zeggen dat je vertrouwen of je vermogen tot liefhebben echt is - en dat is nu juist Het Pad: verandering van gevoelens. Voor spiritueel minder ontwikkelde mensen is het al heel wat als ze ertoe komen geen verkeerde daden te begaan. Maar voor ieder van jullie hier is dit zeker niet voldoende; van jullie wordt meer verwacht.

Welnu, hoe pak je het aan om je diepste gevoelens te veranderen, dat is de vraag! Daarmee moeten we beginnen en daarin moet ik jullie de weg wijzen. In de eerste plaats, vrienden, kun je niet veranderen wat in je is zolang je niet weet wat er werkelijk in je is. Het grootste probleem voor de mens is dat hij zo geneigd is zichzelf voor de gek te houden. Nu praat ik niet alleen over het onbewuste, waarvan jullie allen weten dat het bestaat. Zo ver wil ik niet eens gaan, want tussen het bewuste en het onbewuste is nog een ander niveau dat veel dichterbij het bewuste denken ligt. Maar daar ben je toch niet bewust van omdat je je er niet bewust van wilt zijn. Je vlucht ervoor, je ontsnapt het, hoewel je de tekens en signalen ervan vlak voor je neus hebt. En de mens vlucht ervoor omdat hij ten onrechte denkt dat wat hij niet kent, ook niet bestaat. Hij denkt wel niet precies in deze woorden, maar dit soort gevoelens gaan in hem om zonder dat hij het zich goed realiseert. Maar ook al wend je je af van je eigen innerlijke werkelijkheid, daarom bestaat ze nog wel. Het kan de tijdelijke werkelijkheid van dit moment zijn, maar dan nog maakt het deel uit van de werkelijkheid van jouw leven en is het een stadium in jouw ontwikkeling. Het is jouw werkelijkheid nu.

Je herinnert je wel dat ik enige tijd geleden een lezing heb gegeven over het hoger zelf, het lager zelf en het masker zelf.¹ Wat ik zo-even besprak, is deel van het masker zelf, maar het is niet alleen masker. Ik kan het wel het ‘uiterlijke zelf’ noemen en dat zelf correspondeert niet altijd met de innerlijke persoon. Jullie weten nu allemaal dat bepaalde daden, gedachten of gevoelens destructief zijn. Nu, als deze gevoelens nog in je lager zelf bestaan dan wend je je ervan af en daarmee denk je dat je hebt afgedaan met wat je in jezelf als slecht herkent. Dat is de grootste fout die een mens kan maken en het veroorzaakt oneindig meer verwarring en problemen, meer uiterlijke

---

¹ Zie lezing 14: “Hoger Zelf, Lager Zelf en Masker”

en innerlijke conflicten dan alles wat je bewust weet. Ik heb al dikwijls de spirituele wetten genoemd en deze wetten worden voortdurend door de mens geschonden. Nu, het proces dat ik zojuist beschreef, schendt een van deze wetten. Het is de wet van het leven onder ogen zien. De werkelijkheid van het leven onder ogen zien betekent: jezelf onder ogen kunnen zien zoals je bent, met al je onvolmaaktheden. Zonder dit eerst te doen kun je je nooit ontwikkelen. Geen van alle bestaande scholen die de mens een manier trachten te leren om over deze hindernis heen te springen kan ooit succes hebben, want het betekent dat er een wet wordt geschonden.

Vrienden, allen die hier aanwezig zijn en allen die mijn woorden lezen, zijn onbewust voortdurend in dit schadelijke proces verwickeld, hoewel sommigen van jullie in enig opzicht wel een zekere mate van zelfkennis hebben verkregen. Er is niemand die niet minstens één neiging in zichzelf kan vinden die hij bewust in verband kan brengen met hetgeen ik nu bespreek. Er moet enig besef zijn waar het bewuste denken niet voor is gevluht. Je kunt zelfs wel je tekortkomingen kennen, maar je hebt zeker geen weet van al je werkelijke motieven. Je begrijpt niet waarom je bepaalde meningen hebt, een bepaalde smaak of een bepaalde eigenaardigheid. Ook goede eigenschappen kunnen gedeeltelijk beïnvloed worden door een onbewuste fout of verkeerde innerlijke neiging. En je moet gaan begrijpen waar deze neigingen en trekken, waarover je jezelf tot nu toe misleid hebt, vandaan komen en waar ze door beïnvloed worden of mee samenhangen. Niets in de menselijke ziel komt puur voort uit het hoger zelf of puur uit het lager zelf, want die twee gaan voortdurend samen. Zuivering wil zeggen dat je bewust begrijpend al die verschillende neigingen onderscheidt, doorziet, opnieuw ordent en structureert. Op die manier zuiver je de trekken die in wezen goed zijn van ieder masker van zelfbedrog en van karakter-zwakheden.

Vanuit je hoger zelf ben je geneigd te zeggen: "Ik wil volmaakt zijn. Ik weet dat dat de wil van God is". Maar vanuit de onwetendheid van je lager zelf denk je volmaaktheid te kunnen bereiken door je af te wenden van je onvolmaaktheden, door er geen acht op te slaan. Het is ook vanuit je lager zelf dat je alles altijd zo gemakkelijk wilt hebben. En vanuit je lager zelf wil je op een hoge plaats staan. Maar niet zoals het hoger zelf dit wil, uit liefde tot God, door kennis en verlichting, in het besef dat je alleen als je volmaakt bent werkelijk je medeschepselen kunt liefhebben. Vanuit je lager zelf wil je volmaakt zijn om het ego meer voldoening te geven, om jezelf op te blazen en om bewonderd te worden. Jullie voelen dit ook allemaal zo, vrienden, zonder uitzondering. Hier zie je nu een voorbeeld waarin zowel het hoger zelf als het lager zelf hetzelfde willen, maar de motieven geheel verschillen. Het is van het grootste belang voor de zuivering van je persoonlijkheid, voor de gezondheid en harmonie van je ziel, om deze motieven te onderscheiden

en hun 'stemmen' te herkennen. Je moet je hier niet schuldig over gaan voelen of jezelf gaan beschuldigen wanneer je deze lagere neigingen in jezelf begint te herkennen. Dit is een feitelijk gegeven. Een van de fundamentele vereisten om je pad te gaan is dat je dit in jezelf accepteert. Alleen vanuit dit uitgangspunt kun je verder komen en de onzuiverheid van je motieven gaan veranderen.

Je moet ook inzien waarom je lager zelf je ervan weerhoudt jezelf onder ogen te zien. Eén reden daarvoor is, zoals ik zei, dat het lager zelf lui is; het wil nooit werken. En onder ogen zien wat in je is, onplezierige dingen in je onder ogen zien betekent 'werken'. Dus de eerste stap, vrienden, in je beslissing om het Pad van zelfontwikkeling en zuivering te gaan, is hier helderheid over krijgen. Het is de grootste beslissing die een mens ooit kan maken! Het is het edelste gevecht waarin een mens zich kan begeven! Maar je moet het doen met open ogen en daarom moet je beseffen wat je kunt verwachten en waar je naar op zoek moet gaan. Begin niet hals over kop naar volmaaktheid te zoeken. Dat zou ook weer niet realistisch zijn, want zo snel en zonder er tijd en inspanning aan te besteden kun je geen volmaaktheid bereiken. Je moet eerst zoeken en dat brengt je al halverwege, zo belangrijk is het. Als je goed vooruit gaat op dit deel van je pad, heb je de helft van de strijd al gewonnen. En zelfs meer, vrienden! Als je dit beseft, zul je niet ontmoedigd raken wanneer je worstelt met deze eerste helft van het noodzakelijke werk, integendeel. Volmaaktheid kun je alleen bereiken als je dóór je onvolmaaktheid heen gaat, niet als je eromheen gaat. Je moet hier elke dag op mediteren totdat deze kennis een deel van je is en je helemaal van de waarheid hiervan doordrongen bent.

Bereid je er bovendien op voor dat het gaan van dit pad geen voortdurende en vlotte verbetering betekent, verbetering van jezelf en van je levensomstandigheden. Dat zou volkomen irreëel zijn. Het is nodig dat je deze feiten onder ogen ziet. Het is niet alleen een lang pad, maar aan je perioden van terugslag en beproeving zal ook niet zo snel een einde komen als je wel graag gelooft. En aan dit punt wil ik nog iets toevoegen: er wordt heel wat schade aan mensen toegebracht door hen te leren dat, als ze bepaalde regels van metafysisch onderricht volgen, hun problemen helemaal zullen verdwijnen; of dat het een teken van succes is als dat voor een poosje het geval lijkt te zijn.

Er zijn veel mensen die uiterlijk nooit problemen schijnen te hebben. Zulke mensen zijn zeker niet op Het Pad. Zij kunnen schepselen van lagere ontwikkeling zijn van wie in deze incarnatie minder wordt verwacht. Zij krijgen een kans om te onderzoeken wat ze kunnen doen met een gemakkelijk leven. Als ze nu niet hun best doen zullen ze het misschien in

een volgende incarnatie veel moeilijker hebben om te laten zien wat ze waard zijn. Maar om dit pad van zuivering te gaan met het idee dat je zorgen of problemen onmiddellijk minder zullen worden, dat is heel onrijp en kinderlijk. Zeker, je uiterlijke en je innerlijke problemen worden minder en tenslotte komt er een eind aan, maar alleen na lange tijd en alleen nadat je eerst grondig je innerlijke instelling begrepen en je innerlijke neigingen opnieuw geordend hebt. Dat is de weg om je innerlijke onjuiste beelden op te lossen die rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor je conflicten. Pas nadat je op jezelf overwinningen behaald hebt, ga je dit alles volledig beseffen. En dit moet wel lange tijd, wel jaren werk vragen. Dan zullen heel geleidelijk de tijden van beproeving in invloed en frequentie afnemen naarmate er harmonie groeit in je ziel, naarmate je jezelf echt beheerst en je jezelf bewust wordt. Met bewust zijn van jezelf bedoel ik dat je je lager zelf door en door kent. Wat nog niet wil zeggen dat je het volledig overwonnen hebt.

Welnu, vrienden, als je aan dit pad begint, moet je voordat je verder ook maar iets onderneemt, elke dag hierop mediteren: dat je kanten in jezelf kunt verwachten, waar je je geschokt door zult voelen. Reken erop dat je dit halverwege tegemoet moet treden in plaats van het te verbergen of eraan te willen ontkomen. Reken erop dat je getoetst wordt, dat er nog een hele tijd beproevingen op je weg zullen blijven komen, net zoals die waar je door moest vóór je op dit directe pad kwam; misschien niet méér, maar ook niet noodzakelijk minder. Het enig belangrijke verschil is dat iemand op het Pad na enig succesvol werk in ieder geval gaat begrijpen dat iedere toets en iedere pijnlijke periode een heel speciale betekenis heeft. Ze brengen een bijzondere boodschap over, namelijk dat er iets heel speciaals over het zelf te leren is door elke moeilijke periode en door alle strubbelingen waar je doorheen gaat. Slechts na aanzienlijke tijd raakt je denken in deze richting geoefend, zodat je er steeds vlugger achter komt wát je moet leren uit iedere situatie. Op het moment dat je de betekenis van een speciale moeilijkheid en de reden waarom je erdoorheen moet begrijpt, op dat moment is de beproeving ten einde. Zolang je die niet begrepen hebt, gaat ze door. Ze kan wel voor een poosje afnemen, maar zal terugkomen in dezelfde of in een overeenkomstige vorm, totdat je hebt ingezien wat ze je wil tonen. Dat is een grote zegen en alleen hij die ervaren heeft wat het betekent de boodschap van een speciaal probleem te verstaan en die werkelijk tot op de kern te begrijpen, zal beseffen wat een zegen het is! Dan zijn het niet slechts woorden meer die ik hier zeg; het zal diepe ervaring zijn! Natuurlijk zal iemand die niet op Het Pad is, of iemand die zijn weg naar Het Pad misschien nog niet helemaal gevonden heeft of nog in de eerste fasen ervan verkeert, zich verloren voelen, want hij weet niet waarom hij door dit alles heen moet. Dat maakt het oneindig veel moeilijker te dragen, daar kun je zeker van zijn.

Voordat je tot het punt in je ontwikkeling komt waarop je tijden van beproeving en problemen voorbij zijn, moet je eerst door het stadium heen waarin je die perioden volledig begrijpt en je ze tegemoet treedt in een geest van moed en wijsheid. Wanneer je dit alles kunt, ga je een overgangperiode in gedurende welke uiterlijke conflicten en problemen je niet langer zullen raken. Dan blijf je bij uiterlijke moeilijkheden van binnen heel kalm en helder. Pas als je dit hebt bereikt, kunnen moeilijkheden helemaal gaan verdwijnen. Je moet helderheid hebben over de tijd en de fasen die er mee gemoeid gaan. Bereid je er dus op voor dat je beproevingen niet ophouden. Je leven zal uiterlijk nog een tijd lang net zo doorgaan als tevoren, totdat je eruit leert wat je zo noodzakelijk moet weten. Nu, als je zo je verwachtingen instelt en als je er op deze manier aan begint, zul je niet teleurgesteld worden. Als je er aan begint als een geblinddoekt kind vol wensdromen zul je teleurgesteld worden. Niet alleen teleurgesteld in God en in wat je op een of andere wijze onbewust van Hem verwachtte toen je aan dit pad begon, maar ook teleurgesteld in jezelf en in je pogingen. Dit Pad is geen sprookje; het is de meest krasse realiteit, vrienden! Het is volledige werkelijkheid. Maar werkelijkheid is niet alleen hard, moeilijk en donker; niets is zo mooi als de werkelijkheid. De schoonheid van de werkelijkheid laat zich niet vergelijken met de ijdele 'schoonheid' die je kunt uitbrouwen in je fantasie door de onplezierige werkelijkheid te ontvluchten. Denk daar aan!

Een andere gedachte om op te mediteren: als je aan dit pad begint, bereid je er dan tevens op voor dat je je ook moet houden aan nog een spirituele wet die zegt dat er voor alles een prijs betaald moet worden. Wie dit tracht te vermijden zal het uiteindelijk veel duurder moeten bekopen. En op de een of andere manier doet ieder afzonderlijk dit voortdurend, de een openlijk, de ander meer subtiel en meer verborgen. Veel mensen doen het niet uiterlijk, maar psychologisch doen jullie het allemaal en in het bijzonder wanneer je dit Pad gaat met je ogen maar half open. Besef dat er een prijs betaald moet worden. Maar die prijs is het wél waard! Als je een huis koopt, waar ik het soms mee vergelijk, en je wilt een mooi groot huis, dan ben je het er mee eens en ben je bereid er een passende prijs voor te betalen. Je zult geen villa, geen paleis verwachten voor de prijs van een hut. Op materieel niveau heb je daar geen moeite mee, maar op emotioneel, psychologisch en spiritueel niveau wens je alsmaar paleizen voor de prijs van een hutje. En soms wil je het zelfs voor geen enkele prijs! Dat maakt deel uit van je zieke ziel! De prijs die je betaalt door dit Pad van ontwik-keling te gaan is zeker hoog, maar er is absoluut geen ander middel op aarde, noch in de hemel, om harmonie, liefde, geluk en volkomen inner-lijke zekerheid te krijgen, waar geen kwaad je ooit kan deren of je uit evenwicht brengen. De prijs is: geen zelfmedelijden, geen zelfbedrog, uiterste strengheid voor jezelf, tijd,

inspanning, geduld, doorzettingsvermogen en moed. Wat je voor die prijs zult ontvangen, is het werkelijk honderd keer waard, maar verwacht niet die waarde al te zien als je net begonnen bent. En met beginnen bedoel ik minstens zo'n jaar of twee op deze manier werken. En niet half werken. En om het wat anders en symbolisch te zeggen: je geld moet eerst ten volle uitgeteld worden!

Ik weet, vrienden, mijn woorden zeggen niet wat een gemakzuchtig mens graag hoort. Er is geen gemakkelijke methode en geen toverformule waardoor je kunt krijgen wat jullie allemaal zoeken: geluk! Ik kan jullie geen kostbare hemelse gaven beloven (noch op aarde, noch in de spirituele wereld) alleen door bepaalde gebedsoefeningen te doen. Als ik jullie dat vertel, zou je groot gelijk hebben om achterdochtig te worden en te twijfelen, al zouden jullie dat ongetwijfeld ook veel liever horen. Wat ik jullie bied, is reëel en waar. Elk van jullie heeft de kans om het voor zichzelf uit te vinden, louter door het te proberen, louter door mijn raad te volgen. En om te beginnen is mijn raad: mediteer op mijn woorden, de woorden die ik je hier heb gegeven. Wat de prijs moet zijn, wat je moet verwachten, overweeg het en neem dan je beslissing. Ben je bereid het te doen? O, je kunt best zeggen: "Ik doe er wel een paar levens langer over, ik ben zo moe." Hierop kan ik maar één ding antwoorden: dit is ook weer heel kortzichtig. Want als je moe of zwak bent, komt dat doordat je innerlijke krachten uitgeput raken omdat je ze niet organisch kunt hernieuwen, zoals dat gebeurt in een gezond functionerende ziel. Al maak je alleen maar een begin en laat je je niet uit het veld slaan bij de eerste gevechten, uiteindelijk slaag je er dan toch in die innerlijke stroom recht te krijgen. En door dat te doen maak je een wondermooie levenskracht in jezelf vrij, een vonk die je leven volkomen zal veranderen.

Zoals ik zei, kan ik je niet beloven dat al je problemen zullen verdwijnen, want om te beginnen heb je ze nodig op je pad, omdat je moet leren er op een goede en volwassen manier mee om te gaan. Maar ik kan je wel beloven: als je bepaalde wezenlijke voorwaarden vervuld hebt, laat je je niet meer terneerdrukken door je leven en je moeilijkheden. Ik kan je beloven dat je vermoeidheid verdwijnt, dat je de kracht zult hebben door je moeilijkheden heen te gaan, de kracht om je kruis goed te dragen, wetend wat en waarom het allemaal is. Want het moeilijkst voor je en het meest verzwakkende punt in je leven is dat je niet weet waarom, dat je de reden ervan niet kunt zien. Maar op dit Pad naar binnen zul je de reden vinden en dat alleen geeft je de kracht die je nodig hebt. Bovendien kan ik je beloven dat je, als je een bepaalde tijd op weg bent, blij zult zijn dat je leeft, zo blij als je nooit eerder hebt kunnen zijn, ondanks je moeilijkheden en voordat ze werkelijk beginnen te verdwijnen. Ik beloof je dat je gaat stralen van leven; eerst zo af en toe, maar later steeds meer. Als je geleidelijk jezelf gaat begrijpen en je begint

orde te brengen in je ziel, dan zal deze vibrerende levenskracht je vullen en het leven zal prachtig voor je worden! Daarom zeg ik jullie met klem: stel dit werk niet uit tot in een ander leven. Het zal dan niet gemakkelijker voor je zijn en je kunt er nooit omheen dit werk te doen, want het moet gedaan worden. Het doet er niet toe of je denkt dat het laat is, het is nooit té laat. Wat je volbrengt op deze aarde, heeft eeuwige waarde. En als ik praat over volbrengen, bedoel ik natuurlijk het overwinnen van je lager zelf.

Hier is nog een gedachte om deze beslissing met open ogen te nemen: er zijn drie werkwijzen noodzakelijk op dit Pad, drie manieren waarop je jezelf moet gaan aanpakken en die moet je onderkennen. De eerste is je uiterlijke gedrag, het gaan zien van je kennelijke fouten en kwaliteiten en alles wat verder aan de oppervlakte is. Er is een speciale manier om daar mee om te gaan; daar wil ik de volgende keer op ingaan. Dan komt de volgende fase - en die gaat vaak samen met de eerste - waarin je dat niveau in jezelf moet gaan aanpakken dat niet direct tot je onbewuste behoort maar waar je je toch niet bewust van bent omdat je het ontvlucht. Dat niveau moet je op een andere manier aanpakken en ik zal je ook laten zien hoe. Dan komt het derde niveau en dat is je onbewuste. Dat is al even belangrijk. Denk niet dat hetgeen onbewust in je is, zover weg is dat het je niets doet. Je wordt voortdurend beheerst door je onbewuste zonder dat je het weet. En het is echt mogelijk om er langzaam maar zeker achter te komen wat er onbewust in je is, op zijn minst enigermate.

Je moet beseffen dat je neigingen in jezelf zult ontdekken die rechtstreeks in verband staan met jouw persoonlijke wil en die dus ook door directe invloed van jouw wil beheerst kunnen worden. Je zult ook neigingen in je ontdekken die niet in die categorie vallen, trekken die met je emoties verbonden zijn en die je niet direct kunt laten reageren op je wensen. De wereld der emoties kan alleen veranderen door organische groei, niet door dwang en niet door een daad van je wil. Je wil speelt wel een rol maar met een omweg en indirect. Laten we bijvoorbeeld aannemen dat je ontdekt dat je diep in jezelf vertrouwen of liefde mist. Je kunt jezelf niet dwingen tot vertrouwen of liefde, hoe hard je ook probeert dit rechtstreeks te bereiken. Maar je kunt jezelf wel opleggen dit Pad geheel te gaan: de verschillende stappen te volgen; misschien moet je een gebrek aan discipline overwinnen welke het je zo moeilijk maakt om toegewijd op dit Pad te werken en rechtstreeks onder ogen te zien wat je verder in de weg staat om dagelijks aan jezelf te werken. Zo werk je niet rechtstreeks aan je gebrek aan liefde of vertrouwen maar je gaat eenvoudig jezelf leren kennen en zo kom je erachter waarom je deze eigenschappen mist. Geleidelijk ga je dit begrijpen en dan zal de levenskracht die ik zo-even noemde je tenslotte gaan vervullen en automatisch deze gevoelens veranderen. Niet doordat je jezelf rechtstreeks dwingt tot liefde of vertrouwen, maar zonder directe pogingen in die

richting. En door het voortgaande proces waarin je jezelf op een onbevangen manier leert observeren.

Als na enkele jaren je gevoelens beginnen te veranderen, kun je dat als een prachtig succes beschouwen. Dit gaat zo natuurlijk dat je er aanvankelijk niet eens bewust van bent. Om te beginnen moet alles waar ik nu over praat duidelijk voor je zijn. De volgende keer ga ik van hier uit verder. Voor nu zeg ik: bestudeer deze woorden, denk er diep over na, breng ze tot God en als je ergens twijfels over hebt, vraag het aan Hem. Als je hart echt open is, zal Hij je antwoorden, maar je hart moet open zijn. Geloof me vrienden, dit alles is lang niet zo moeilijk als het je nu misschien voorkomt. En het Pad is ook geen wonder dat je geluk brengt zonder van jou alles op te eisen wat je hebt aan eerlijkheid, wilskracht en inspanningen.

Nog iets over deze fase van voorbereiden en beslissen. Je moet rekenen op een gevecht met jezelf. Het is de strijd tussen je lager zelf en je hoger zelf en jouw bewuste zelf beslist welke kant wint. Overwinning kan niet behaald worden zonder een dergelijke strijd. Het kan niet anders dan een langdurige strijd zijn, een die zich misschien het eerst laat zien doordat je lager zelf je ervan weerhoudt dit Pad zelfs maar te gaan volgen. Het zal zijn boodschappen wel uitzenden: “Ik geloof er niet in”, of “Ik ben zo moe”, of: “Ik heb geen tijd”. Er zal wel altijd wat zijn. Het is nodig voor je dat je deze boodschappen herkent voor wat ze zijn, dat je ziet waar ze vandaan komen en dat je ze gebruikt als startpunt om dieper in je ziel te gaan delven. Probeer helder te zien wat er werkelijk in je omgaat als je met deze verborgen verontschuldigen en voorwendsels komt. Als je er van tevoren op rekt, ben je in staat om ze duidelijk te zien en zodoende heb je je eerste slag al gewonnen. Ook heb je dan al een beetje geleerd hoe je het moet aanpakken om je maskers en je verkeerde motieven te ontdekken. Want later zal je lager zelf proberen je pad met andere middelen te barricaderen. Het zal eenvoudig proberen om vast te houden aan bepaalde neigingen. Maar dan weet je al hoe je daar wat beter mee om kan gaan. Schuif je oppervlakkige excuses niet opzij maar pak ze aan, onderzoek ze!

Velen van jullie zijn bang voor ‘wat er wel niet uit mijn lager zelf tevoorschijn kan komen’. Misschien ben je daar niet bewust en duidelijk omschreven bang voor maar het is belangrijk dat je je gevoelens leert interpreteren en leert omzetten in heldere gedachten. Daar kun je hier en nu mee beginnen. Deze angst vormt een heel belangrijke reden waarom iemand ervoor terugschrikt om in contact te komen met zijn Zelf.

Het is natuurlijk kinderlijk om je in te beelden dat datgene in je waar je niet van houdt ook niet bestaat alleen omdat jij probeert het niet te zien. Maar het

lager zelf is onrijp en onwetend - los van al zijn andere fouten en in het begin is het schokkend om het tegen te komen. Maar ik zeg je: schrik niet terug voor wat er in je is! Veel mensen gaan naar psychiaters en als ze in de loop van de behandeling oog in oog komen te staan met hun lager zelf, storten ze soms helemaal in. In ons werk is dit niet mogelijk, omdat je wéét dat je lager zelf niet je laatste werkelijkheid is. In een analyse leidt dit misplaatste idee mensen vaak tot zulke zelfverachting en walging van zichzelf, dat er een instorting volgt. Maar jullie weten allemaal dat het lager zelf maar een bepaalde laag is en tijdelijk; het vormt niet je hele persoonlijkheid. Het is er nú wel en je moet het ook aanpakken, maar toch is het tijdelijk en het is niet je echte Zelf, tenminste niet helemaal.

En dan is er je hoger zelf, gedeeltelijk al vrij; het komt tot uiting in je edelmoedigheid, je vriendelijkheid of in andere goede eigenschappen die bij je hoger zelf horen. Maar zelfs in die gebieden waar het zich nog niet kan manifesteren omdat het verborgen ligt achter je lager zelf, daar is je hoger zelf toch nog aanwezig in zijn stralende volmaaktheid. Hoe kun je doordringen tot je hoger zelf als je niet door je lager zelf heen wilt? Wees dus niet bang; wees niet verbijsterd wanneer je eerst je lager zelf tegenkomt waar je dat tot nu toe helemaal geen idee van had. Het is een noodzakelijke werkwijze, maar nooit, nooit vertegenwoordigt dat jouw uiteindelijke wezen. Trouwens, als je dat stadium bereikt waarin je je geschokt voelt over een kant van je lager zelf die je niet verwacht had, dan is dat een goed teken. Dat wijst er sterk op hoe goed je vooruit gaat, want zonder door dit stadium te gaan - ook al doet het wel eventjes pijn - kan er geen verdere overwinning of succes zijn. Dit maakt deel uit van het Pad, vrienden. Als je mediteert op deze woorden en je tegelijkertijd van je angst bewust probeert te zijn - de angst voor je lager zelf en je schaamte erover - en als je deze waarheid en kennis diep tot je laat doordringen, zul je dat lager zelf overwinnen. Dan ga je realistisch met je angst om en verberg je je er niet voor, zoals je je voor nog heel wat andere dingen in jezelf verbergt. Dat is wat ik jullie vanavond te zeggen heb. En nu, lieve vrienden, ben ik aan jullie vragen toe.”

VRAAG: Zou u ons willen vertellen wat geesten doen bij wijze van recreatie.?

“Wel, vrienden, het is buitengewoon moeilijk voor de mens zich voor te stellen dat geesten leven en lachen, zich verheugen en werken. Geesten in de hogere rijken doen dat alles natuurlijk in volmaakte harmonie. Wat hun ontspanning vormt, hangt helemaal van hun persoonlijkheid af, van hun smaak, talent en interesse. De een heeft misschien heel veel belangstelling voor muziek: hij leeft - op zijn minst af en toe - in een sfeer waarin hij zich in dit vermaak verheugt. Een ander wordt aangetrokken tot beeldende kunst en weer een ander tot wetenschap. De een verheugt zich eenvoudig over de

schoonheid van de schepping en de ander drukt zichzelf misschien uit via dansen. Weer een ander doet dat door bepaalde werelden te scheppen, delen van werelden of sferen, of bepaalde vormen die passen bij zijn eigen bijzondere individualiteit. Dus alle vormen van recreatie bestaan in de geestelijke wereld. Er is ook de kunst van contact, van uitwisseling en van conversatie en spel. Alles wat jullie hier hebben, is slechts een heel grove afspiegeling van wat in de geest bestaat. Dat heb ik al vaak gezegd en het slaat ook hierop. Als regel praat ik hier overigens liever niet teveel over, vooral niet omdat intellectueel gerichte mensen het niet gemakkelijk accepteren. Die noemen dit kinderlijk of primitief. Zij realiseren zich niet dat de primitieve ideeën, die sommige mensen er op na houden ook verkeerd kunnen zijn omdat zij zich de dingen voorstellen op een al te menselijke of irreële manier. Zo maken ze het mij moeilijk om het te omschrijven; toch is dit in spirituele zin allemaal waar. De primitieve mens die tot bijgelovigheid geneigd is, heeft net zo min gelijk als de intellectueel die in het geestelijke alles ontkent wat hij als ‘concreet’ beschouwt en alleen accepteert wat hij als ‘abstract’ ziet. Terwijl hij vergeet dat ‘concreet’ en ‘abstract’ in de geest één zijn, zoals alles in de geest één is, althans wel in de hoogste sferen. Daarom houd ik er niet van hier te veel over te praten, want in de eerste plaats zijn woorden er niet voor om dit soort dingen uit te drukken. Ze zouden slechts een schaduw van de werkelijkheid overbrengen en dat kan ook gevaarlijk zijn. Alleen om jullie te informeren kan ik zeggen dat er wel zoiets is als ik hier grofweg uiteen heb gezet, maar ik realiseer me dat dit je er niet echt een juist idee van geeft.”

VRAAG: Ik wil vragen of de Christus Geest allesdoordringend is zoals God of is het een individuele geest?

“Het is precies hetzelfde als met God. Dat moet wel omdat, zoals ik verteld heb, de substantie van Christus dezelfde is als die van God. Het is allemaal goddelijke substantie. Diezelfde substantie heb je zelf in je. Het maakt geen verschil of je het nu goddelijke of Gods substantie noemt, of Christus substantie. God heeft het meest van deze substantie aan Zijn eerste schepping, de geest van Jezus Christus, gegeven. Alle andere wezens hebben iets van deze substantie gekregen en het is aan hen om deze te ontplooien en uit te breiden met de macht die hen gegeven is. Begrijp je dat? Wat begrijp je er niet in?” (*ja..., ik bedoel de aanwezigheid....*) “Wat betreft de aanwezigheid waar jij op doelt: als jij jezelf ontwikkelt, maak je je hoger zelf vrij van de schaduwen en lagen van het lager zelf. Dat is de aanwezigheid die je voortdurend in je hebt als je haar tot ontwikkeling brengt. En deze goddelijke vonk of het hoger zelf is de substantie waar we over praten. De aanwezigheid van God of van Jezus Christus als persoon is weer iets anders. Christus kan in persoon als aanwezigheid beleefd worden in Zijn

personificatie, maar dat is heel iets anders dan de goddelijke substantie in jou. Je kunt zover komen dat je je eigen goddelijke substantie in jezelf aanwezig voelt, juist door dit Pad te volgen waar ik je nu naar toe leid. De aanwezigheid van God in Zijn personificatie, of de aanwezigheid van Jezus Christus als persoon te voelen - wat een mens bijna nooit meemaakt, maar laten we zeggen een geest wel - is een zeldzame genade die iemand onverwacht kan overkomen zonder dat hij weet of begrijpt waarom. Dat zijn twee heel verschillende dingen. Is het nu duidelijker?" (Ja.)

VRAAG: Ik wil graag iets vragen in verband met de Val van de Engelen. In Jesaja wordt gezegd dat God goed en kwaad schiep. Dus God schiep het kwaad en de luciferische krachten ook?

“Dat is een grote dwaling en je zult dat nu gemakkelijk begrijpen als ik je eraan herinner hoe die dwaling in de wereld is gekomen. Ik heb hier in een van de laatste lezingen over gesproken.¹ Je herinnert je wel mijn uitleg dat God de kracht schiep welke Hij aan elk van Zijn geschapen geesten heeft gegeven. Deze kracht kon op iedere mogelijke manier gebruikt worden, naar vrije wil. Welnu, dat verklaart waarom en hoe dit misverstand is ontstaan. Technisch is het correct om te zeggen dat God het kwaad heeft geschapen. Maar het zou juister zijn te zeggen dat God de mogelijkheid tot het kwaad schiep: de mens kan in vrije wil zijn macht gebruiken tegen de goddelijke wetten. Is dat duidelijk?" (Ja, maar er is altijd de tegenstelling tussen twee uitersten...) “Zeker bestaat het tegengestelde van de goddelijke wet, maar dat wil niet zeggen dat God het kwaad schiep. Er is een groot verschil tussen het scheppen van kwaad en het geven van vrije wil en macht aan Gods schepselen. Deze macht kan al dan niet gebruikt worden in overeenstemming met de goddelijke wet.

Ik heb grondig uiteengezet waarom God al Zijn wezens voorzag van de mogelijkheid om te kiezen en om deze macht die hen gegeven werd, vrij en naar eigen inzicht te gebruiken. Als die mogelijkheid niet bestond, zou er geen vrijheid zijn. En als het de bedoeling is dat Gods schepselen goddelijk worden, dan moeten zij vrij zijn, want vrijheid is een goddelijke eigenschap. Het is dit verkeerde gebruik van goddelijke macht dat uiteindelijk tot kwaad leidde in een langzaam proces, ook als het nog geen kwaad was bij de eerste afdwaling. Ik heb dit uitvoerig uitgelegd en het heeft geen zin voor mij om hier nu dieper op in te gaan, want ik denk dat het voor de meesten van mijn vrienden hier duidelijk is. Als je die lezing zorgvuldig leest zul je het zeker begrijpen. Of is het voor meer mensen nog onduidelijk?" *Nee, ik geloof dat die passage - dat God het kwaad schiep - in Jesaja mogelijk verkeerd*

---

¹ Lezing 21 'De Val'

vertaald is. Met andere woorden: Hij geeft er wel de mogelijkheid toe maar Hij schiept het niet.) “Precies. Je ziet dat het weglaten van een woord vaak een heel verschil maakt in de betekenis van een zin. Als er in die passage in plaats van ‘God schiep het kwaad...’ stond: ‘God schiep de mogelijkheid tot het kwaad...,’ zou er geen twijfel zijn omtrent de betekenis.”

VRAAG: Hoe is het mogelijk dat iemand die op dit Pad is, zo sterk beïnvloed kan worden door omgevingsinvloeden? Kunt u me hiermee helpen?

“Wel, ik kan je alleen helpen door je te laten zien hoe je dit Pad op de goede manier moet gaan. En daar ben ik ook mee bezig. Er kunnen daar veel redenen voor zijn, in de zin dat er verschillende redenen zijn voor verschillende mensen. Het is vooral psychologisch. Zolang de ziel sterk beïnvloed wordt door uiterlijke gebeurtenissen - van welke aard dan ook - is dat een teken dat de ziel nog niet vrij van eigen verwickelingen is. Als de innerlijke krachten niet gebruikt worden overeenkomstig de goddelijke wet, is de ziel niet vrij. Bij de één wordt dit duidelijk in de manier waarop hij beïnvloed wordt, bij de ander weer anders. Maar steeds als de ziel niet gezond en volgroeid is, komt dat in bepaalde gelegenheden tot uiting.” *(Maar hoe komt het dat die symptomen, zoals bij mij, optreden als er een sterke vochtigheid in de lucht is.)* “Dit komt doordat ieder mens weer andere odische krachten heeft.¹ De odische kracht is in ieder individu anders samengesteld en reageert dus ook op verschillende uiterlijke prikkels. De ziel van de een wordt meer aangedaan door kosmische invloeden en de ziel van de ander meer door menselijke invloeden. Als je hier speciaal gevoelig voor bent, komt dat misschien doordat iets in je ziel tot traagheid geneigd is en je grijpt dan op je eigen manier de eerste gelegenheid aan om zo te reageren. De ziel is zo’n ingewikkeld instrument, er zijn er geen twee hetzelfde. Bepaalde fundamentele problemen zijn hetzelfde, maar hoe al die verschillende kenmerken werken, wat er inspeelt op het lager zelf of wat het lager zelf oppikt om als excuus te gebruiken, waar het hoger zelf verzwakt wordt door stromingen van het lager zelf en wat er masker of uitvlucht is, is bij iedere mens weer anders. De mogelijk-heden zijn eindeloos want er zijn geen twee mensen die op dezelfde manier reageren. Maar het feit blijft dat het een teken is van een storing in de ziel. De enige remedie is om dit Pad van volmaaktheid ten einde toe te gaan en de koers die ik nu heb uitgezet te volgen. Want als je geheel zuiver en gezond was, zou je niet gevoelig zijn

---

¹ term van Carl von Reichenbach (natuurfilosoof 1780-1869); hij veronderstelde "od" als oerkracht achter verschijnselen als magnetisme, hypnose, kristallisatie, chemische werking, mesmerisme; noot vertaler)

voor het weer of voor iets anders dat op je weg komt van buitenaf.” (*Dan zou ik hier niet zijn, denk ik...* “Nee, precies.”

VRAAG: Kunt u me zeggen of er enige spirituele betekenis of reden is voor het bestaan van de verschillende rassen?

“O ja, zeker. Iets als toeval bestaat niet. Ik zal er hier deze keer zo kort mogelijk iets over zeggen. Dan ga ik er een andere keer dieper op in. Jullie weten allemaal dat menselijke wezens door karma heen moeten. Als iemand bijvoorbeeld geboren wordt in een ras dat een bepaald lijden moet dragen, komt dat natuurlijk door zijn bijzondere karma. Hoe meer de mensheid door spirituele ontwikkeling verenigd wordt, hoe meer de diversiteit aan rassen zal verdwijnen. Jullie kunnen zelfs nu al opmerken dat de ontwikkeling langzaam maar zeker in die richting gaat en dat de verschillen teruggebracht worden. Over een paar duizend jaar zullen er tussen naties, religies en rassen nog maar heel weinig verschillen zijn overgebleven. Dat zal een teken zijn van vereniging en van spirituele groei. Maar voor het zover is, zullen en moeten er ook belangrijke verschillen voorkomen. Want zoals jullie weten, kun je alleen groeien door het overwinnen van hindernissen. Dit geldt voor het leven van de individuele mens, maar het slaat zeker ook op de ontwikkeling van groepen. Je kunt je afvragen waarom bepaalde rassen juist niet te lijden hebben doordat ze anders zijn. Zo kun je ook vragen: wat kunnen zij daarvan leren? Want in de eerste plaats hebben zij daaruit ook iets te leren. Misschien is het de verantwoordelijkheid die eruit voortvloeit doordat hun lijden bespaard blijft, lijden dat andere mensen wel hebben. Daar komt nog bij dat het niet alleen vanuit die hoek beschouwd moet worden: een geest wordt in een ras of natie geboren omdat hij spiritueel, emotioneel, psychologisch en gezien zijn karakter in die groep thuishoort en daarin de beste mogelijkheid heeft zich te ontplooien. De verschillen zullen net zolang bestaan als er onenigheid op aarde bestaat en net zolang de mensheid niet geleerd heeft dat te overwinnen. Zoals iedere moeilijkheid en ieder ogenschijnlijk nadeel een geneesmiddel kan zijn (en dat moet het ook zijn als de persoon werkelijk op het goede pad is), zo kan dit het ook zijn. Door de verschillen tussen rassen, religies, naties of andere groeperingen kan de mensheid sterker worden en sneller vooruitgaan in spirituele ontwikkeling, juist omdat deze wrijvingen voorkomen. Zonder wrijving kan de ontwikkeling niet voortgaan. Het is alleen altijd de vraag: hoe wordt ermee omgegaan! Hoe pakt men het individueel en collectief aan. Is dat duidelijk?” (*Ja, dank u wel.*)

VRAAG: Als je zo gaande langs je pad van ontwikkeling weet dat je een speciale fout hebt en je tracht die te overwinnen door meditatie en bidden maar je lijkt maar niet verder te komen, is er dan iets

mis?

“Ik wil niet zeggen dat er dan iets mis is, maar ik kan wel zeggen dat het je dan aan een methode of sleutel ontbreekt, die je nodig hebt. Je probeert het moeizaam telkens maar weer in één bepaalde richting en je probeert het krachtig, misschien wel té krachtig. Daar verzet je lager zelf zich tegen. Misschien kan ik je helpen door dit te zeggen, lieve vriend: Je moet één ding goed begrijpen: ik sprak al eerder over het gevecht, en als ik zeg gevecht, dan bedoel ik dat ook. Je lager zelf is nog niet bereid zijn fouten, zijn wrok, zijn eigen traagheid op te geven. Je zult nog heel wat tijd nodig hebben om je te realiseren dat dit lager zelf sterk in je leeft, ook al beseft je nog niet bewust de volle betekenis ervan, want bewust wil je alleen maar weet hebben van je goede wil in de goede richting. Dit te beseffen is de eerste en meest wezenlijke stap! Zonder dit te begrijpen kom je nergens, hoeveel goede wil je bewust ook mag hebben. Wat de meeste mensen zich niet realiseren, althans niet voor ze een behoorlijk eind op dit Pad gekomen zijn, is de discrepantie in zichzelf: hoe één kant in hen het ene wil en de andere kant precies het tegengestelde. Dit tegenstrijdige verlangen dat altijd onbewust is, moet er eerst uitgehaald en bewust gemaakt worden. Zonder deze wezenlijke stap kan er verder geen succes zijn. Daarom is dit mijn raad: forceer jezelf niet; probeer op het ogenblik niet om iets te voelen wat je nu nog niet kunt voelen. Zet in plaats daarvan je krachten in om die kant in je volledig bewust te maken die tot dusverre verantwoordelijk is voor je gebrek aan succes.. Wees volkomen ontspannen, niet alleen fysiek, maar ook emotioneel. Probeer dan je lager zelf naar de oppervlakte te laten komen, zodat je er echt bewust van wordt. Als je vijand dan zichtbaar wordt, kun je met succes vechten. Zolang je vijand onzichtbaar is, slaag je niet.

Wees er niet bang voor naar buiten te laten komen wat in je is. Zeg rustig tegen jezelf en in je meditatie tot God: “Zo ben ik nú. Tenminste een deel van mij is zo, een kant die ik niet mag, waar ik niet van houd. Ik wil deze kant accepteren, want het is een deel van mijn wezen. Ik weet dat ik niets kan veranderen als ik dat niet in vrijheid doe. Ik beseft dat wat aan het licht komt niet mijn hele wezen is. Er zijn twee tegenstrijdige krachten in mij en ik moet me van beide bewust worden, vooral juist van de kracht die ik tot nu toe genegeerd heb. Om te worden wie ik graag wil zijn, moet ik eerst, zonder angst, schaamte of ijdelheid, onder ogen zien wat er nu in me is.” Vraag Gods hulp om je lager zelf te accepteren en laat het dan naar buiten komen. Luister naar je gevoelens die verband houden met gebeurtenissen en deze neiging altijd al in jou hebben doen uitkomen. Probeer dan die gevoelens om te zetten in woorden, in beknopte gedachten. Doe dit aanhoudend en je zult resultaat behalen. Je komt tot het punt waarop je rustig kunt beseffen dat deze twee tegenstrijdige stromingen in je zijn: de ene waarin je je onvolmaaktheid ziet en de tegengestelde waarin je theoretisch

weet hoe je graag zou willen voelen en reageren, maar dat nog niet kunt. Vergelijk die twee stromingen en leer dan allereerst je huidige toestand voor het moment te accepteren, ook al weet je dat het een onvolmaakte toestand is in vergelijking met de volmaaktheid die jij als goed kent. Accepteer deze onvolmaaktheid nederig. Als je dat voortdurend doet, zullen je gevoelens geleidelijk veranderen. Dit voortdurend en eerlijk kijken naar jezelf zal een verrassende uitwerking op je hebben. Eerst leer je door deze werkwijze de wet van de werkelijkheid te volgen: jezelf te accepteren zoals je bent. En zo leer je ook echt nederig te zijn. Dit zal nieuwe kracht in je wekken, zelfs voordat je in dit opzicht volmaakt bent. Na een periode van oefening hierin beginnen je gevoelens heel geleidelijk te veranderen. Dit is de enige weg, lieve schat. Het lag natuurlijk in mijn bedoeling dit in een van de volgende lezingen te bespreken, maar nu je het toch vroeg, is het ook goed voor ons allen dat ik er nu over gesproken heb. Maar ik kom hier nog op terug, want het is de methode voor het zuiveren van emoties die niet door een daad van directe wilskracht beïnvloed kan worden. Dit kan niet genoeg benadrukt worden. Het vraagt vaak enige tijd eer deze methode duidelijk begrepen wordt, maar wordt ze dat eenmaal dan moet ze wel resultaten geven. Sommigen van jullie verveelt het misschien wel om dit alsmaar weer te horen, met name degenen onder mijn vrienden die het al in mijn persoonlijke sessies gehoord hebben. Maar ik kan het niet vaak genoeg zeggen. Velen van jullie hebben dit punt wel begrepen, maar alleen maar verstandelijk. Innerlijk hebben jullie dit proces niet helemaal doorzien. Begrijp je?" (*Ja, Hoe krijg je jezelf innerlijk zover dat je je emoties begrijpt?*) "Probeer om te beginnen niet om het zover te krijgen. Laat je emoties eerst maar naar buiten komen; dat is de eerste stap. Je kunt ze niet opvoeden of heropvoeden voordat ze volledig aan de oppervlakte zijn. Deze emoties op een holletje te willen veranderen is niet alleen dwaasheid maar het is ook nutteloos, irrealistisch en onmogelijk te volbrengen. Daar komt nog bij dat deze periode van voortdurende zelfherkenning en de vergelijking van je tegenstrijdige emoties met wat je als juist erkent, je nederigheid leert. En die nederigheid heb je juist zo nodig om jezelf te accepteren als een onvolmaakt wezen en dus om jezelf op de goede manier te accepteren. Dit is op zichzelf al iets wat je leren moet zonder schuldgevoelens en zonder jezelf er zwart door te maken. Dat is ongezond en niet productief. Je moet leren jezelf realistisch te nemen en te zeggen: "In zoveel opzichten ben ik nog onvolmaakt, in zoveel andere heb ik al volmaaktheid bereikt. Als ik er in de loop van mijn pad achter kom dat ik minder volmaakt ben dan ik dacht, wil ik dat accepteren om het te kunnen veranderen". Besef dat - voordat je je fouten kunt veranderen - je nog zoveel andere dingen te leren hebt, juist van die fouten in je. Je moet de juiste houding leren om je lager zelf tegemoet te treden, je moet leren accepteren dat je door pure wilsinspanning niets kunt veranderen. En nog een aantal andere dingen. Dit alles is nodig op je pad en

daartoe kunnen je nog bestaande fouten een bepaald doel vervullen. Dit betekent niet dat je ze moet koesteren of hun bestaan rechtvaardigen of - nog erger - lui worden en er helemaal niets aan doen. Dat is weer het andere verkeerde uiterste. Het vinden van de juiste middenweg maakt in alles, dus ook hierin, deel uit van het Pad. Je moet jezelf leren accepteren zonder angst, zonder schaamte, zonder trots. En waar je deze trekken nog ontdekt, moet je zoeken naar wat er achter zit om zo meer van jezelf te gaan begrijpen. Als je deze werkwijze een poosje volgt en je vraagt tegelijkertijd Gods genade om je te helpen, kom je steeds verder. Je zult de neigingen in je niet onmiddellijk kunnen veranderen, maar je zet wel belangrijke stappen in de richting van zelfherkenning en zelfkennis. En dat is fundamenteel. De juiste geest om je lager zelf te accepteren is van veel groter belang dan iemand van jullie zich al realiseert. Jullie willen ten onrechte deze fase helemaal overslaan en zodoende raak je langzaam ontmoedigd omdat je pogingen dan steeds in het slop eindigen.

En nu ga ik me terugtrekken, lieve vrienden. Gods zegen gaat naar al mijn goede vrienden, zowel ver weg als hier in deze ruimte en ook naar hen die vanavond voor het eerst hun weg naar ons gevonden hebben. Moge dit een keerpunt in hun leven worden. Vrede zij met jullie. Wees in God.”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1958.

Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force – Phoenicia (n.Y.) onder de titel: ‘The Path – initial steps, Preparation and Decision’

© 2002 Stichting gemeenschap Het Pad